

XXIII-oji Jaunųjų mokslininkų psichologų konferencija

PSICHOLOGIJA ŠIANDIEN: tarp stabilumo ir kaitos

2026 m. gegužės 15 d.

PRANEŠIMŲ SANTRAUKŲ LEIDINYS

Abstract book of the
23rd Conference of Junior Researchers in Psychology
**PSYCHOLOGY TODAY:
BETWEEN STABILITY AND CHANGE**

MAY 15, 2026

VILNIAUS
UNIVERSITETO
LEIDYKLA

ORGANIZACINIS KOMITETAS

| ORGANISATIONAL COMMITTEE

Pirmininkė | Chair: Agnė Grigaitė

Nariai | Members: Livija Žiemienė,
Jurgita Tilingaitė, Fadzai Munyuki,
Lauryna Vilutytė, Paulina Smolskaitė,
Ugnius Binkauskas, Sandra Bagdonaitė-
Jankauskienė, Adelė Petravičiūtė.

Studentai | Students:

Brigita Mikulstykė, Bernardas Liukaitis.

LiPSA nariai | LiPSA members:

Justas Stabrauskas, Gabija Kasilovskytė.

KONFERENCIJOS MOKSLO KOMITETAS

| SCIENTIFIC COMMITTEE OF THE CONFERENCE

Pirmininkas | Chair: Doc. dr. Alfredas Laurinavičius

Nariai | Members: prof. dr. Evaldas Kazlauskas,
doc. dr. Sigita Girdzijauskienė, dr. Austėja
Dumarkaitė, dr. Arūnas Žiedelis, prof. dr. Ilona
Laurinaitytė, dr. Viktorija Azuma, doc. dr. Greta
Kalūževičiūtė, dr. Gabrielė Skabeikytė-Norkienė.

KONFERENCIJOS GLOBĖJA

| PATRON OF THE CONFERENCE

Prof. habil dr. Danutė Gailienė

KONFERENCIJOS ORGANIZATORIAI

| CONFERENCE ORGANISERS

Filosofijos
fakultetas

RĖMĖJAI

| SPONSORS

Go Vilnius

Leidinio bibliografinė informacija pateikiama Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos Nacionalinės bibliografijos duomenų banke (NBDB).

DOI <https://doi.org/10.15388/JMPK.2026>

ISSN 2669-0357

Copyright © 2026 Authors. Published by Vilnius University Press. This is an Open Access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution Licence, which permits unrestricted use, distribution, and reproduction in any medium, provided the original author and source are credited.

sveikatos inventorius, poreikio kognityviniam uždaramui skalė, neapibrėžtumo netoleravimo skalė, skaitmeninio sveikatos raštingumo skalė bei kiberchondrijos sunkumo skalė. Siekiant įvertinti kiberchondrijos prognozinis veiksnis, buvo atlikta daugialypė tiesinės regresijos analizė.

Rezultatai. Atlikta daugialypė regresinė analizė parodė, jog modelis paaiškina 49,3% kiberchondrijos dispersijos ($R^2 = 0,493$, $F(7, 179) = 24,9$, $p < 0,001$). Aukštesnis nerimas dėl sveikatos ($\beta = 0,433$, $p < 0,001$), mažesnis neapibrėžtumo toleravimas ($\beta = 0,348$, $p < 0,001$) bei žemesnis skaitmeninis sveikatos raštingumas ($\beta = 0,129$, $p < 0,022$) prognozavo didesnę kiberchondrijos riziką. Tuo tarpu kognityvinio uždaramo poreikis ($\beta = 0,026$, $p < 0,715$), amžius ($\beta = 0,064$, $p < 0,256$), lytis ($\beta = 0,095$, $p < 0,086$), bei subjektyvus fizinės gerovės vertinimas ($\beta = 0,032$, $p < 0,587$), statistškai reikšmingos prognostinės vertės šiame modelyje neturėjo.

Išvados. Asmenys, patiriantys didesnę nerimą dėl savo sveikatos, turintys prastesnius skaitmeninio sveikatos raštingumo įgūdžius bei sunkiau toleruojantys neapibrėžtas situacijas, gali būti labiau linkę dažnai ieškoti informacijos, susijusios su sveikata, internete. Todėl skaitmeninio sveikatos raštingumo ugdymas bei neapibrėžtų situacijų mažinimas yra svarbios strategijos, siekiant užkirsti kelią kiberchondrijai.

Darbo vadovas: dr. Arūnas Žiedelis

Raktiniai žodžiai: kiberchondrija, nerimas dėl sveikatos, neapibrėžtumo netoleravimas, skaitmeninis sveikatos raštingumas.

„STIPRI IR GALINGA“: SOCIALINĖS KŪNIŠKO PATYRIMO REIKŠMĖS TARP QUEER MOTERŲ „SAPFO FESTIVALIO“ RANKŲ LENKIMO VARŽYBOSE

Julija Baublinskaitė

Vilniaus universitetas, Filosofijos fakultetas, Sociologijos katedra

Įvadas. Kaip ir kiti jėgos bei koviniai sportai, rankų lenkimas stereotipiškai suvokiamas kaip vyriška veikla (Diffrient, 2019; Hill-Cann & Burr, 2024; Országhová, 2023). Vis dėlto jau daugiau nei dešimtmetį Lietuvoje organizuojamame queer feministiniame festivalyje „Sapfo“ rankų lenkimo varžybos yra tapusios tradiciniu ir festivalio bendruomenės – daugiausiai queer moterų – laukiamu renginiu (SapfoFest, 2023). Šiame tyrime siekiau įsigilinti į „Sapfo“ rankų lenkimo varžybų kūnišką patyrimą ir dalyvavimui jose suteikiamas lyties bei bendruomenės reikšmes.

Metodika. Tyrime dalyvavo 4 cislytės queer moterys (27-32 m.), kurios bent kartą per pastaruosius 5 metus dalyvavo „Sapfo festivalio“ rankų lenkimo varžybose. Remiantis „piešti-rašyti-reflektuoti“ prieiga (Sharafizad, 2023), kiekvienos informantės prašiau nupiešti kūno žemėlapi atsižvelgiant į pateiktus klausimus apie dalyvavimo varžybose patyrimą. Aptarus piešinius, papildomus klausimus uždaviau taikydama pusiau struktūruotą interviu. Pokalbių garso įrašus transkribavau, nuasmeninai ir atlikau teminę analizę.

Rezultatai. Išskyriau 3 pagrindines temas: 1) įkrauta rankų lenkimo varžybų patirtis; 2) socialinė varžybų reikšmė: dominavimas vs. bendrystė; 3) įlytintos rankų lenkimo prasmės. Pirmoji tema apėmė dalyvavimo varžybose patirtį kaip itin intensyvią, sukeliančią stiprius emocinius ir fizinius išgyvenimus. Antroji tema atskleidė dvilypę varžybų reikšmę festivalio bendruomenėje. Trečioji tema išryškino su lytiškumu susijusius varžybų aspektus – moteriškumui keliamus lūkesčius ir išsilaisvinimą iš jų.

Išvados. „Sapfo festivalio“ rankų lenkimo varžybos išgyvenamos kaip itin intensyvi patirtis. Rankos lenkimo momentu informančių patyrimas susiaurėja; jų kūnai susitraukia iki lenkiamos/lenkiančios rankos. Viena vertus, šios varžybos yra proga parodyti savo fizinę jėgą ir per tai įtvirtinti socialinę galią, pasirodyti patraukliai; kita vertus, jos veikia kaip tarpusavio ryšio ir bendruomeniškumo kūrimo priemonė. Tyrimo dalyvės akcentuoja

pastarąją reikšmę. Dauguma informančių rankų lenkimą suvokia kaip lyčiai neutralią veiklą, o „Sapfo festivalio“ varžybas – kaip queer erdvę, suteikiančią galimybę išsilaisvinti iš moteriškumui keliamų lūkesčių. Kita vertus, dalis tyrimo dalyvių per rankų lenkimą įtvirtina ir tam tikrą alternatyvų, queer ir moterišką vyriškumą.

Raktiniai žodžiai: Queer moterys, imtynės, galia, bendruomenė, įlytinimas

SĄLYTĮ SU SAVIŽUDIŠKU ELGESIU PATYRUSIŲ KALINAMŲJŲ PSICHOLOGINĖ GEROVĖ, ĮVEIKOS STRATEGIJOS IR POTRAUMINIO STRESO POŽYMAI

Karolina Bikulčiūtė

Vilniaus universitetas, Filosofijos fakultetas, Psichologijos institutas

Įvadas. Savižudiško elgesio paplitimas įkalinimo įstaigose yra reikšmingai didesnis nei bendroje populiacijoje. Tai didina tikimybę laisvės atėmimo bausmės atlikimo metu patirti sąlytį su kito asmens suicidiniu elgesiu. Sąlytis su savižudišku elgesiu yra siejamas su tokiais neigiamais padariniais psichikos sveikatai kaip potrauminis stresas, padidėjęs depresiškumas, nerimas ir kt. (Hales et al., 2013; Favril et al., 2020). Nepaisant sukaupytų žinių, vis dar mažai žinoma, kaip ši patirtis siejasi su kalinamųjų psichikos sveikata. Šiuo tyrimu siekiama geriau suprasti kaip siejasi sąlytį patyrusių kalinamųjų psichologinė gerovė, streso įveika ir potrauminio streso požymiai.

Metodika. Šiame tyrime analizuojama netikimybinė 217 suaugusių, laisvės atėmimo bausmę atliekančių vyrų imtis (18-67 m., $M = 37.82$, $SD = 10.09$). Tyrimo dalyviai pildė sąlyčio su savižudišku elgesiu anketą, taip pat klausimynus, matuojančius jų psichologinę gerovę (WHO-5; World Health Organization, 1998), streso įveikos strategijas (Brief COPE, Carver, 1997) ir potrauminio streso sutrikimo požymius (IES-R; Weis & Marmar, 1997).

Rezultatai. 78% tyrime dalyvavusių kalinamųjų ($n = 170$) per pastaruosius metus įkalinimo įstaigoje patyrė sąlytį su kitų asmenų savižudišku elgesiu. Atlikta duomenų analizė atskleidė, jog sąlytį patyrusių kalinamųjų psichologinė gerovė yra susijusi su potrauminio streso požymiais ($r_s = -0.24$; $p < 0.01$). Taip pat nustatyta, kad į vengimą orientuota streso įveikos strategija yra labiausiai susijusi su potrauminio streso požymiais ($r_s = 0.64$; $p < 0.01$).

Išvados. Tyrimo rezultatai atskleidžia didelį laisvės atėmimo bausmę atliekančių asmenų sąlyčio su kitų kalinamųjų savižudišku elgesiu mastą, taip pat tokios patirties sąsajas su psichikos sveikata. Sąlytį su suicidiniu elgesiu patyrusių kalinamųjų potrauminio streso požymiai yra susiję su prastesne jų psichologine gerove. Rezultatai rodo, jog vengimo, kaip streso įveikos strategijos, taikymas siejasi su potrauminio streso požymiais.

Atliktas tyrimas yra Vilniaus universiteto mokslininkų grupės vykdomo projekto dalis. Projektą finansuoja Lietuvos mokslo taryba (projekto Nr. P-MIP-24-240).

Darbo vadovė: dr. Violeta Cimalanskaitė-Kazlauskienė

Raktiniai žodžiai. sąlytis su suicidiniu elgesiu; psichologinė gerovė; įveikos strategijos; potrauminio streso požymiai; kalinamieji.